

Az Árpád Gimnázium pedagógiai programja

Az Árpád Gimnázium nevelőtestülete pedagógiai programját

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
 - a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
 - a környezetvédelemről szóló 1995. évi LIII. törvény,
 - a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény,
 - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény,
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
 - a 96/2000. (XII. 11.) országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószerfogyasztás visszaszorítására”,
 - a 1036/2003. (IV. 12.) Korm. határozat a 96/2000. országgyűlési határozat rövid és középtávú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról,
 - a 46/2003. sz. (IV. 16.) országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról,
 - az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. és 3. számú melléklete,
 - a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet,
 - a Kormány a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról szóló 110/2012. (VI.4.) számú rendelete,
 - az emberi erőforrás minisztere a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 51/2012. (XII.21.) 28/2000. számú rendelete,
 - a Kormány az érettségi vizsgáról szóló 100/1997. számú rendelete,
 - az oktatási miniszter az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. számú rendelete
- alapján készítette el, illetve módosította.

I. Az iskola nevelési programja

1. *Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai*

A több mint 100 éve alapított Árpád Gimnázium a XX. század első harmadától világszerte elismert színvonalon működő magyar gimnáziumi rendszer egyik intézménye, értékeinek és hagyományainak őrzője.

Gimnáziumunk nevelőtestülete legfontosabb feladatának tartja, hogy megismerje és fejleszteni segítse tanulóink azon képességeit és személyiségjegyeit, illetve olyan ismereteket nyújtson, amelyek társadalmi beilleszkedésükhöz, a megfelelő életpályára kerülésükhöz elengedhetetlenek. Más szóval, szándékaink és gyakorlatunk szerint lehetőséget kívánunk teremteni ahhoz, hogy diákjaink a jövőben hazánk tisztességes és művelt polgárai legyenek.

Az iskolának tehát – miközben közösségi, helyi, szülői és tanulói igényeket elégít ki – a társadalom számára pozitív és progresszív mintául szolgáló értékrendet kell megfogalmaznia és képviselnie. Az Árpád Gimnázium deklarált – és a későbbiekben részletezett – nevelési céljai a hagyományos, humanista – más megfogalmazásban polgári vagy a középosztályra jellemző – értékrendből vezethetők le, illetve azt fejezik ki.

Tudatában vagyunk annak, hogy az iskolai élet mindennapi küzdelmekkel és konfliktusokkal zsúfolt, mindannyiunkat erőfeszítésekre készítő folyamat, amely a sikeresen teljesíteni tu-

dóknak cserébe lassan beérő fejlődés eredményeként a szűkebb s tágabb közösséghez való tartozás tudatát és a széleskörű ismeretekkel rendelkezők biztonságát ötvöző tartást ad.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Értékrendünk alapján diákjaink nevelésében az alábbiak érvényesítésére törekszünk.

1. Stabil és harmonikus személyiség kialakítására, azaz

- egészséges életmódra,
- önmaguk vállalására, ennek szóban és viselkedésben történő igazolására,
- személyiségük megismerésére,
- önmaguk tudatos és következetes alakításának igényére, képességeik fejlesztésére,
- érzelmi életük egyensúlyban tartására, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozására, szorongásaik és belső feszültségeik oldásának képességére,
- önbecsülésre, ambiciózus magatartásra.

2. Társas kapcsolataik tekintetében

- a társadalmilag elfogadott viselkedési normák, az emberi együttélés civilizációs szokásainak betartására,
- mások tiszteletben tartására, a megértésükre való törekvésre,
- tartalmas és tartós emberi kapcsolatok kialakításának képességére, a bensőséges emberi viszonyok – a barátság, a szeretet – iránti fogékonyságra,
- a család tiszteletére,
- az emberek közötti konfliktusok békés eszközökkel való megoldására,
- személyes felelősségtudatra és lelkiismeretességre,
- az embertársaikról való gondoskodás igényére és képességére.

3. Hatékony társadalmi magatartásra, vagyis

- problémaérzékenységre, a kételkedni-kérdezni tudás igényére és megvalósítására, egyúttal a tévedéshez való jog elismerésére,
- önálló, logikus és rugalmas gondolkodásra,
- fejlett ítélőkészség birtoklására, a hozzáértéssel való döntés igényére és képességére,
- alkotókészségre,
- szellemi igényességre, a kultúra iránti fogékonyságra,
- a hasznos és értelmes munka élményének örömeire,
- kötelességtudatra, kitartásra, céltudatosságra,
- az optimális, a képességeiknek legjobban megfelelő teljesítmény elérésére

4. Hazaszeretetre

- a "szűkebb hazához" való kötődésre, ennek megóvására,
- nemzeti múltunk megismerésére, hagyományaink megismerésére és ápolására,
- a világban betöltött helyünk és szerepünk reális megítélésére,
- más népek, nemzetiségeink kultúrájának megismerésére és tiszteletére.

5. A civil társadalomra vonatkozóan

- az alkotmányosság, a törvényesség, az emberi és állampolgári jogok tiszteletére,
- a demokrácia gyakorlására és gyakorlatára, a kisebbségi vélemények létjogosultságának elismerésére,
- a társadalmi normákhoz és magatartásformákhoz való alkalmazkodásra, az előbbiek befolyásolása és pozitív megváltoztatása igényére és képességére,
- érdekeik megfogalmazására, és másokkal összefogva ezek kifejezésére, képviselésére és érvényesítésére.

6. A világ egészét tekintve

- alapjaiban kiforrott, egységes világnézet kialakítására,
- természet- és környezetvédő magatartásra,
- az emberiség gondjai iránti érzékenységre,

- a környezetünkben megnyilvánuló agresszivitás elutasítására, az ellene való fellépésre,
- a béke megbecsülésére és megóvására.

Noha az iskolában folyó pedagógiai-fejlesztő munka elsődleges színterei a tanórák, a gimnázium minden, ezeken túli tevékenysége (a tanórán kívüli foglalkozások, közösségi programok, ...) a fent leírt célok teljesítését kell szolgálja.

A tantárgyi oktatás sajátos, a fentieket konkretizáló, feladatokat is megfogalmazó céljait helyi tantervünkben az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségnevelési és egészségfejlesztési program alapjai

Az Árpád Gimnázium nevelőtestülete nagy jelentőséget tulajdonít az egészségnevelésnek és egészségfejlesztésnek. Tudatában vagyunk annak, hogy az egészségnevelés terén a családot követően az iskola a második legjelentősebb intézmény a gyerek életében.

Alapelveinket meghatározza a személyes példamutatás, a diákok teljes személyiségének arányos, sokoldalú fejlesztésének igénye és az elsődleges prevenció prioritása. A WHO nemzetközileg elismert egészségdefiníciójából kiindulva nem elégszünk meg a betegségek megelőzésével, kiküszöbölésével, hanem programunk a harmonikus lelki állapotot, a kiegyensúlyozott közösségi kapcsolatokat is szem előtt tartja.

A program jogszabályi háttere

A pedagógiai program bevezetője tartalmazza azokat a törvényi kereteket, amelyek az egészségnevelési és egészségfejlesztési program jogi hátterét szolgáltatják.

Az iskola helyzete

Erősségeink

Az iskola épületének erőssége, hogy közvetlenül mellette található az Amfiteátrum, ahol időszakonként lehetőség nyílik szabadtéri programok, foglalkozások megtartására.

Erősségünk az is, hogy az iskola tanárai nyitottak, sőt többek kimondottan elkötelezettek az egészségnevelés iránt. A nevelőtestület nagy része mindent megtesz azért, hogy diákjaink a lehető legharmonikusabb, legegészségesebb környezetben fejlődhessenek. A tanárok egy része rendszeresen sportol a diákokkal.

Gyengeségeink

Nem mondhatjuk el, hogy az egészségnevelésben jártas, továbbképzésen részt vett pedagógus kollégák száma megfelelő lenne.

A tanárok és a technikai dolgozók között akadnak dohányosok, noha nagyon kis számban.

Mivel iskolánkban hagyományosan magas a követelmény, és maguk a diákok is teljesítményorientáltak, így kevesebb időt tudnak szánni a rekreációs tevékenységre.

Lehetőségeink

A diákok számára tanítás után tanári felügyelet melletti kulturált időtöltésként közösségi játéklehetőségeket biztosítunk. Ennek egyik színtere az új a könyvtár.

Az iskola jól ellátott audiovizuális eszközökkel (számítógép projektossal, videólejátszó), rendelkezésre áll hordozható flexibilis kamera, projektor, kazettás magnó és CD lejátszó. Az Árpád Alapítvány támogatásával minden osztályterembe beszereztünk egy TV-t és video-DVD lejátszó egységet.

Veszélyforrások

Nincsenek modern és egészségvédelmi szempontból biztonságosan használható tanulói laboratóriumok, de ebből a szempontból még a meglévő néhány szaktanterem sem kielégítő felszereltségű.

Sok diák és tanár esetében nem elhanyagolandó tényező az iskolába jutás hosszú időtartama (esetenként több átszállással), ami egyfelől stresszt vált ki, másfelől a rekreációra szánt időt rövidíti meg.

Tanulóink jelentős része – minden bizonnyal a városi levegő szennyezettsége miatt is – valamilyen allergiában szenved: leggyakoribb az emiatti felső légúti megbetegedés.

Erőforrásaink

Személyi erőforrások

Fontos leszögeznünk, hogy a személyi erőforrást az iskolában dolgozók összessége alkotja, hiszen az egészségnevelés és -fejlesztés minden pedagógus feladata, és folyamatában közvetlen vagy közvetett módon valamennyi technikai dolgozó, sőt még a büfés is részt vesz benne.

Hasonlóan nagy jelentőségű a technikai személyzet munkája, akik a belső és külső környezet higiéniájának és tisztaságának fenntartását biztosítják, munkájukkal példaként szolgálnak a diákság számára.

Az iskolában hetente egyszer iskolaorvos és többször védőnő dolgozik, elvégzik a diákság egészségi állapotának felmérését, a szükséges szűrővizsgálatokat, védőoltásokat. Nagyon fontos az iskolapszichológus tevékenysége, aki jelentős segítséget nyújt a tanulók sajátos pszichológiai problémáinak megoldásában, segíti a tanárok munkáját a diákok lelki egészségének megőrzésében.

Az iskola tantestületében szakképzett gyermekvédelmi felelős van, aki megkeresi a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű tanulóinkat, illetve szüleiket, és tanácsaival segíti őket, felhívja figyelmüket a jogaikra, illetve lehetőségeikre, és a pszichológussal közösen próbálja orvosolni a problémákat.

Anyagi erőforrások

A pénzben kifejezhető erőforrásokat javarészt az iskolafenntartó biztosítja, ezt kiegészíti az iskola dolgozói által pályázatokon szerzett pénz (táborozásra, taneszköz-vásárlásra, anyagbeszerzésre), az Árpád Gimnáziumért Közhasznú Egyesülettől nyert támogatás (eszközök vásárlására, diákjaink az iskolán kívüli programokon, vidéki versenyeken való részvételének rászorultsági alapon való támogatására), és a külső szponzoroktól kapott alkalmi támogatás.

Az egyéb anyagi erőforrások között számos magánszemélyt, egyesületet és céget említhetünk, amelyek tárgyi adományaikkal (laboratóriumi anyagok és eszközök, szakkönyvek, szemléltető és egyéb taneszközök, iskolabútorok, stb.) járulnak hozzá az iskola pedagógiai programjának, s benne az egészségnevelési célok megvalósulásához.

A teljes költségvetésnek nem nagy részét képezi a helyiségek bérbeadásából származó bevétel, de sok területen biztosít forrást azokra a célokra, melyek a normatív támogatásból nem megoldhatók.

Az Árpád Gimnázium egészségnevelési és egészségfejlesztési céljai

Alapvető célok és szempontok

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- Az értékek ismerete
- Az egészségmegőrzés fontosságának tudatosítása és módszereinek elsajátítása

Speciális célok és szempontok

Célunk, hogy valamennyi tanulóink a következő területeken szerezzen mély és alapos elméleti ismereteket, valamint legyen képes és törekedjen azok gyakorlati alkalmazására és a kommunikációban való felhasználására:

- Az egészséges testtartás, a rendszeres testmozgás fontossága (biológia és egészségnevelés, testnevelés)
- Egészséges táplálkozás (biológia és egészségnevelés)
- Az öltözködés és az egészség kapcsolata (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra, testnevelés)
- Higiénia (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra, testnevelés)
- Önismeret, lelki egészség (biológia és egészségnevelés, dráma, etika, életvitel, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, rajz és művészettörténet, testnevelés)
- A betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat, a gyógyítást segítő magatartás (biológia és egészségvédelem, testnevelés)
- A közösség, a barátság, a párkapcsolatok, a harmonikus családi élet szerepe az egészség megőrzésében (osztályfőnöki óra)

- A szexualitás és az egészség kapcsolata, családtervezés (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra)
- A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete (osztályfőnöki óra)
- A stresszhelyzetek felismerése és kezelése (osztályfőnöki óra)
- A tanulás technikája és az idővel való gazdálkodás (minden tantárgy, osztályfőnöki óra)
- A tanulási környezet alakítása (osztályfőnöki óra)
- A szabadidő aktív eltöltése, rekreáció, megfelelő mennyiségű pihenés (biológia és egészségnevelés, földrajz, osztályfőnöki óra, testnevelés)
- Balesetvédelem (biológia és egészségnevelés, fizika, kémia, osztályfőnöki óra, testnevelés)
- A rizikóvállalás és határai (osztályfőnöki óra)
- Az egészségkárosító magatartásformák, szenvedélybetegségek veszélyei és elkerülése (biológia és egészségnevelés, életvitel, osztályfőnöki óra, testnevelés)
- A természethez való viszony (biológia és egészségnevelés, életvitel, ének-zene, környezetvédelem, magyar nyelv és irodalom, rajz és művészettörténet, történelem)
- Az egészségünket veszélyeztető környezeti hatások jelentősége; az egészséges és biztonságos környezet kialakítása (biológia és egészségnevelés, fizika, földrajz, kémia, osztályfőnöki óra, testnevelés)
- Döntésképeség, döntési felelősség (életvitel, osztályfőnöki óra)
- Az egészség és az etika kapcsolata (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra)
- A segítő attitűd (osztályfőnöki óra, testnevelés)
- A fogyatékkal élők, hátrányos helyzetűek elfogadása segítése és integrációja (osztályfőnöki óra, testnevelés)

• Önképzés (minden tantárgy)

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

Hagyományos tanórai foglalkozások

Pedagógiai programunk a testnevelés tantárgy számára minden évfolyamon biztosítja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény által előírt mindennapos testedzés lehetőségét. A fent említett rendszeres tevékenységek alkalmanként különféle szintű versenyekkel, különböző sporttáborokkal (sí, vízi, kerékpáros, vándor, ...) bővülnek.

Mindez azt jelenti, hogy tanulmányai során mindvégig valamennyi tanulónknak naponta tanári irányítás mellett van lehetősége – tanári motivációra vagy saját döntése szerint –

- fizikai képességeinek fejlesztésére,
- különféle sportágak (atlétika, kosár- és röplabda, labdarúgás, asztalitenisz) gyakorlására,
- szabadideje egészséges eltöltésére.

Ezzel párhuzamosan a biológia-egészségtan tantárgy ad nagy lehetőséget az egészségnevelési és egészségfejlesztési célok elérésére. Ezen túlmenően minden tantárgy minden óráján az adott témához hozzárendel(het)jük a megfelelő egészségnevelési vonatkozású aktuális problémákat. Az idegen nyelvi órák fordítási és társalgási feladatokon keresztül, az osztályfőnöki órák, az évenként hagyományosan megismétlődő színdarabokra való felkészülés során szituációs játékok, viselkedés-analízisek, és más gyakorlatok számos egészségvédelmi témát érinthetnek.

Nem hagyományos szervezésű tanórák

A tanév során lehetőség nyílik arra, hogy nem hagyományos szervezésű tanórákon sajátítsanak el a gyerekek ismereteket, pl. tanulmányi kirándulásokon, erdei iskolában, intézmény- és múzeumlátogatáson, vagy terepgyakorlat alkalmával. A terepi foglalkozások elsősorban a biológia és a földrajz tantárgyhoz kapcsolódóan szervezhetőek. Igen sikeresen működik iskolánkban a túra szakosztály, melynek keretében az érdeklődő tanulóinkat minden hónap második szombatján kirándulni viszik. Igyekszünk minél több osztályunkat minél több évben egy hetes erdei iskolába is elvinni.

Az intézmények látogatására és tanulmányi kirándulásokra kiválóan alkalmasak hagyományos év végi osztálykirándulásaink, de óracserével akár hétköznap is megvalósíthatók, több óra ösz-

szevonásával. Meghívott előadó esetén akár az osztályfőnöki, vagy bármelyik szakóra felhasználható az érintett tanárral történő megfelelő egyeztetést követően.

Egészségnap keretein belül szervezett tömbösített osztályfőnöki órákat tartunk külső előadók közreműködésével a különböző évfolyamok számára.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Szakkörök, vagy igény szerint specializációs foglalkozások.
- Táborok, pl. nyári osztálytáborok, szaktáborok, esetleg speciális szerveződésű táborok
- Erdei iskolák
- Intézmény-, illetve múzeumlátogatás órai, vagy szakköri kereteken belül
- Előadásokon, konferenciákon való részvétel
- A hagyományos augusztusi gólyatábor is felhasználható erre a célra
- ISK, sportversenyek és egyéb sportrendezvények
- Az egészségnevelés és egészségfejlesztés eszközei, módszerei

Taneszközök

A taneszközök nem különböznek a többi tantárgyban használt eszközöktől: demonstrációs eszközök, tankönyvek, szakkönyvek, videók, CD-k, DVD-k, szóróanyagok, folyóiratok, internetes szakirodalom.

A helyi kommunikáció eszközei

- Faliújságok, plakátok
- Iskolanapi programok (meghívott, illetve iskolán belüli előadók, vetélkedők, filmvetítés, stb.)
- Évkönyv
- Előadások
- Akciók
- Könyvtár, számítógépek

Módszerek

A tanítási munka során alkalmazott módszerek

Az egészségnevelés módszereiként alkalmazható bármi, amit más területeken is alkalmazunk. Kiemelt szerepet kapnak az érzékenyítő, és az interaktív módszerek, pl. megemlékezés bizonyos jeles napokról (betegek világnapja, AIDS-világnap, stb.), szituációs játékok, egészségvédelmi témájú rádió- televízióhírek és újságcikkek feldolgozása, interjúk és riportok készítése, állapotfelmérések készítése, illetve értékelése, stb.

A tanítási munkán kívül eső módszerek

A személyes beszélgetéseknek, tanácsadásnak mind a tanárok, mind a technikai dolgozók részéről fontos szerepe van.

Az iskolai büfé kínálatával és állapotával szervesen integrálódik az egészségnevelés folyamatába. Ennek érdekében az igazgató folyamatos párbeszédet folytat a büféssel, és személyesen ellenőrzi a kitűzött célok megvalósulását.

Egyéb tanulói tevékenységformák

Az iskola támogatja és szorgalmazza a diákok alábbi, az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló önálló tevékenységformáit:

- Tanulmányi versenyek (pl. környezet- és egészségvédelmi, elsősegélynyújtó, egészségnevelési, katasztrófavédelmi, TIT, OKTV, házi versenyek)
- Pályázatok (pl. természettudományi diákpályázat)
- TDK kutatómunka és konferenciák
- Egyéni kutatómunkák
- Házi dolgozatok (lásd biológia tantárgyi program)

Az iskolai környezet

Az iskola épülete

Minden osztály saját tanteremmel rendelkezik, és csak a speciális szaktanterekben lévő órák, és csoportbontások esetén kell „vándorolniuk”. Az aulában büfé működik és az ott elhelyezett asztalok mellett kulturált körülmények között étkezhetnek a diákok. A 2005-ben kialakított új ebédlő egyszerre kb. 70 fő számára biztosít kulturált étkezési lehetőséget. A teljes iskolaépület

birtokbavétele, azaz 2005 óta a diákoknak minden szünetben lehetőségük van arra, hogy az óráközi szünetekben testmozgást végezzenek.

A tantermek és berendezésük

A tantermek megvilágítása többnyire megfelelő, azonban nem mindenütt megoldott erős nap-sütés estén az árnyékolás, illetve besötétítés. Szellőztetésre mindenütt van lehetőség, azonban az órák alatt, az utcáról beszűrődő erős zaj miatt nem mindig lehetséges.

A bútorok mérete sok esetben nem igazodik a tanulók testméreteihez.

Nincsenek korszerűen felszerelt, az egészségvédelmi szempontoknak megfelelő laboratóriumok. A szaktantermekben (biológia, fizika) kísérleti munka csak a szaktanárok átlagosnál sokkal nagyobb odafigyelése, körültekintő óvatossága mellett folyhat. Öröndetes, hogy 2008-ban felújításra került a kémia szaktanterem, így annak állapota és felszereltsége elfogadható.

Kapcsolatrendszer

Az egészségnevelés hatékonyságának fokozása érdekében szükség szerint tartjuk a kapcsolatot az alábbi társadalmi szervezetekkel és intézményekkel:

- Iskolai felnőtt közösségek
- Diákönkormányzat
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Budapest 3. tankerülete
- III. Kerületi Önkormányzat
- Iskolaorvosi és védőnői hálózat
- III. Kerületi Gyermekjóléti Szolgálat
- III. Kerületi Pedagógiai Szolgáltató Intézet
- III. Kerületi Rendőrkapitányság
- III. Kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
- Budapest Főváros Kormányhivatala

Pedagógus-továbbképzés

A pedagógus-továbbképzési programunk az egészségnevelés terén történő továbbképzéseket is támogat, sőt szorgalmaz.

A közeljövőben megvalósítandó tervek és célok

- Egészségfejlesztő munkacsoport létrehozása
- A személyes példamutatás fokozása az iskola dolgozói és diákjai körében
- Témahét, vagy témanap bevezetése
- Kiállítások szervezése
- Nyitás a lakókörnyezet, és a kerület más intézményei felé (közös akciók, programokon való részvétel, stb.)
- A tanárok és a technikai dolgozók belső továbbképzése (elsősegélynyújtás, balesetvédelem)
- Rizikócsoportok feltérképezése és specifikus kezelése
- Az iskola akadálymentessé tétele
- Szabadidős tevékenységre alkalmas közösségi terek kialakítása az iskolaépületben
- A napi iskolai felszerelés súlyának csökkentése
- Az egészségnevelési témájú továbbképzést végzett tanárok számának növelése

Függelék

Minden, az egészségnevelés iránt elkötelezett kollégának javasoljuk az alábbi szakirodalmak tanulmányozását és alkalmazását:

- Nemzeti Stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására (www.oktatas.hu),
- 46/2003. (IV. 16.) OGY határozat az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról,
- Nemzeti AIDS-stratégia,
- Egészségvédelem az oktatásban (Anonymus kiadó, 1999),
- Addiktológia, Élet és Tudomány,
- Jelentés a magyarországi kábítószerhelyzetről.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanórák mellett kiemelt jelentőségűnek tartjuk a különböző művelődési tartalmakhoz, a közeletiséghez, a kikapcsolódáshoz és a szórakozáshoz kötődő tanórán kívüli tevékenységeket, hiszen ezek is pótolhatatlan eszközei az iskola végső célja elérésének. Az említettek így nemcsak az iskolai kötelezettségek teljesítését, hanem az egész életpályához szükséges önképzés, társadalmi részvétel megalapozását szolgálják. Úgy véljük, hogy a közösségi és szabadidős tevékenységek tág köre hozzájárulhat ahhoz, hogy tanítványaink számára árpados voltuk egyben sajátos és vonzó életformát is jelentsen.

A gimnázium életének tehát velejárója

- az osztály-, évfolyam- és egyéb közösségek változatos tevékenysége,
- a szakkörök, diákkörök, sportkör, művészeti körök működése,
- a mindennapos testedzési alkalmak biztosítása,
- a hagyományos tanulmányi, kulturális, ... házversenyek megrendezése,
- szakképesítést is nyújtó szaktanfolyamok helyi megszervezése,
- a diákközösségek megvalósult önkormányzó tevékenysége,
- az iskolai ünnepélyek emlékezetes megrendezése,
- az értékes szórakozást nyújtani képes klub folyamatos tevékenysége.

A felsorolt tevékenységek kialakításában, bővítésében, szervezésében és segítésében – eddigi gyakorlatunk alapján – tanáraink, egykori diákjaink és a szülők speciális szakismeretére, érdeklődésére, személyes ambícióira támaszkodunk úgy, hogy közöttük méltányos munkamegosztás alakuljon ki.

Gimnáziumunk hagyományos kulturális, sport- és ünnepi rendezvényei

- tanévnnyitó és tanévváró ünnepély,
- szalagtűző ünnepély,
- ballagás világtító buzogánnyal bemutatott gyakorlattal,
- gólyabál,
- a Gombár Alapítvány bemutatói,
- Sinkovits Imre Szavalóverseny,
- Tehetségnap: az alkotópályázat értékelése és díjkiosztója,
- iskolanap(ok) a diákönkormányzat szervezésében,
- iskolai sportversenyek,
- külföldi csereutazások.

Az iskola vezetője és nevelőtestülete minden olyan kezdeményezést támogat, mely az iskolához tartozás érzését erősíti.

A diákönkormányzat szervezte tevékenységek

- a tanév elejére szervezett tábor a tanév feladatainak előkészítésére,
- Árpád-klub rendezvények, melyek programját változatos témájú előadások, vendégekkel való beszélgetések, kézműves foglalkozások, tánctanítás, táncbázis, filmvetítés képezik,
- iskolai küldöttgyűlés,
- az iskolanapi pályázatok meghirdetése,
- téli tábor,
- Árpád-napok,
- kirándulás, sportnap a leendő árpadosokkal közösen a felvételik lezárását követően,
- nyári tábor a leendő árpadosok részére.

Egy-egy osztályhoz kapcsolható tevékenységek

A tanórai-tantárgyi keretekhez kapcsolódóan, nevelési és oktatási céljaink megvalósítása érdekében kiemelkedően fontosnak tartjuk a következőket:

- hangverseny-, színház- és tárlat- és múzeumlátogatások a lehetőségek függvényében,
- nyári nyelvi táborok,
- a hazai táj élővilágának megismeréséhez és a környezet védelméhez kapcsolódóan erdei iskola és nyári tábor szervezése,

- nyári kerékpáros és vízi túrák, a hazai táj szépségeinek, természeti és kulturális értékeinek megismerésére,
- téli sí-táborok,
- az egyes évfolyamok életkori sajátosságaihoz és művelődési ismeretanyagához kapcsolódó tanulmányi kirándulások rendszere.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák. A tanárok intézményi feladatai az alábbiak (lehetnek):

- a tanítási órákra, a foglalkozásokra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásbeli munkáinak határidőre történő javítása és értékelése,
- a megtartott tanítási órák, foglalkozások dokumentálása, az elmaradt vagy helyettesített órák adminisztrálása,
- a pedagógiai programban és az SzMSz-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladat ellátása,
- a hivatali titok megőrzése,
- a diákok számára példát mutató magatartás tanúsítása,
- a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- a tehetséggondozással, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellátása,
- a különféle vizsgák, tanulmányi versenyek és mérések felügyelete,
- iskolai szabadidős, kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, a diákönkormányzatot patronáló feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- a szülői értekezletek és a fogadóórák megtartása,
- pontos és aktív részvétel a nevelőtestületi értekezleteken, munkaközösségi vagy egyéb megbeszéléseken, az éves munkatervben rögzített, az egész iskolát érintő rendezvényeken,
- részvétel a továbbképzéseken, folyamatos önképzés,
- a tanulók felügyelete az óráközi szünetekben, ügyelet az ebédlőben,
- a tanulmányi kirándulások, az iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése és lebonyolítása,
- tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt vagy jóváhagyott szakmai jellegű munka elvégzése,
- az iskolai dokumentumok elkészítésében, átdolgozásában és felülvizsgálatában való aktív közreműködés,
- a tantermek rendben tartásának és dekorációjának felügyelete, állagmegóvás, leltár készítése,
- szertárrendezés,
- együttműködés a nevelőtestület tagjaival, az iskola további munkatársaival, szakmai szervezetek és intézmények tagjaival,
- a munkaközösségek részére kiadott könyvtári letétek védelme és az ezek ellenőrzésében való részvétel,
- pontos adatszolgáltatás a tankönyvrendeléssel kapcsolatban.

Az osztályfőnökök

- az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint nevelik osztályuk tanulóit, figyelembe véve a személyiségfejlődés jegyeit és a közösségfejlesztés elveit,
- segítik a tanulóközösség kialakítását és fejlődését az osztály diákbizottságával együttműködve,
- segítik és koordinálják az osztályban tanító tanárok munkáját,
- kapcsolatot tartanak az osztály szülői közösségével, illetve az osztály tagjainak szüleivel,

- folyamatosan figyelemmel kísérik az osztály tanulóinak tanulmányi előrehaladását, fegyelmi helyzetét, neveltségi szintjét, erről szükség szerint beszámolót készítenek,
- a pedagógiai program szerint minősítik az osztály tanulóinak magatartását és szorgalmát,
- szülői értekezleteket és fogadóórákat tartanak,
- ellátják az osztályukkal kapcsolatos adminisztratív teendőket, így vezetik és ellenőrzik az osztálynaplót, adminisztrálják az osztály tanulóinak hiányzásait, félévi és év végi statisztikai adatokat szolgáltatnak, kitöltik a bizonyítványokat és a törzslapokat,
- segítik a továbbtanulást,
- nyomon követik és segítik az osztály kötelező orvosi vizsgálatait,
- osztályuk vonatkozásában részt vesznek az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, együttműködnek az iskola ifjúságvédelmi felelősével és pszichológusával,
- rendszeresen tájékoztatják osztályuk tanulóit az aktuális iskolai feladatokról, közreműködnek a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- szabadidős programokat szerveznek az osztály számára,
- javaslatot tesznek az osztály tagjainak jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesznek az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segítik a közös feladatok megoldását,
- látogatják osztályuk tanóráit.

6. *A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje*

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Sajnálatos, hogy az utóbbi időben emelkedik a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók száma, szinte valamennyi osztályunkban akad néhány ilyen diák. Tekintettel arra, hogy felvételi rendszerünk nem, illetve alig teszi lehetővé a tulajdonságok észrevételét, a gyanú, a diagnózis legtöbbször az első tanév megkezdése után születik. E gondok enyhítésében – lehetőségei szerint – az iskola minden tagja részt kell vállaljon:

- a szaktanárok mind a tanórákon, mind az ezen tanulókkal való egyéni foglalkozásokon,
- az osztályfőnökök az iskolai és iskolán kívüli programok során, a szülőkkel való kapcsolat folyamatában, súlyosabb esetekben a pedagógiai szakszolgálatok igénybevételére tett javaslattal,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős e sajátos tevékenysége során az előzőekkel együttműködve,
- az érintett tanulók diákközösségei a közös tevékenységek, programok során mindannyian nyújthatnak segítséget,
- az osztályfőnökök az iskolai és iskolán kívüli programok során, a szülőkkel való kapcsolat folyamatában, súlyosabb esetekben a gyermekvédelmi felelős bevonásával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős e sajátos tevékenysége során az előzőekkel együttműködve, a szülőkkel történő kapcsolat felvételével, továbbá a pedagógiai szakszolgálatok segítségével igénybevételével.

Az iskola alkalmazásában álló pszichológus szakszerű és személyre szabott terápia alkalmazásával segít a hozzáforduló tanulóknak, illetve szükség és igény esetén szüleiknek.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az, hogy iskolánk **akkreditált kiváló tehetségpont**, továbbá az egyes osztályokban tanított tantárgyak felsorolása és óraszámja igazolja, hogy minden osztályunkban – valamilyen irányultsággal – emelt szintű képzés folyik. Értelemszerű tehát, hogy a tanulók számukra komoly követelményeket jelentő és sikeres felvételi vizsga után kezdenek meg tanulmányainkat gimnáziumunkban. A felvételi vizsgák (s ezt megelőzően az érdeklődők részére szervezett gimnáziumi előkészítő foglalkozások) ezért a különféle tehetségek felismerésének eszközei is, azaz a kezdet kezdetén rendelkezünk az illető tanuló motivációira, érdeklődésére, képességeire, kompetenciáira vonatkozó képpel, benyomással. A tanulókról kialakult képet erősíti meg a belépő osztályok tanulóinak kreativitásmérése, amelyet pszichológusunk végez.

Tanórai keretek között a csoportbontások, a differenciált foglalkoztatás szolgálják a tehetségek kibontakoztatását (egyúttal a tanulási nehézségekkel küszködők felzárkóztatását), ezen túl a tantárgyfelosztásban tervezett tevékenységeink:

- érettségire, felvétélre való felkészítés,
- idegen nyelvekből szintfenntartó foglalkozások,
- szakkörök, diákkörök,
- versenyekre előkészítő foglalkozások,
- énekkar,
- tömegsport-foglalkozások.

Ösztönözzük tanulóink a – különböző jellegű és szintű – tanulmányi versenyeken való részvételét.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Tekintettel arra, hogy az Nkt. rendelkezései szerint *a tanuló joga, hogy személyesen vagy képviselői útján a – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában*, mind a diákönkormányzat, mind az egyes tanulók számára biztosítjuk a tanulók nagyobb csoportját érintő nevelőtestületi, igazgatói döntések előzetes nyilvánosságát és véleményezési lehetőségét. Az előzőekben a tanulók nagyobb csoportja alatt a döntéssel közvetlenül érintettek többségét értjük, a véleményezési jog gyakorlása pedig azt jelenti, hogy a véleményt írásban benyújtók érdemi, tehát a döntéshozó állásfoglalását és annak indoklását tartalmazó írásbeli nyilatkozatra tarthatnak igényt.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő, a tanuló és a pedagógus eredményes együttműködése elsősorban a közös pedagógiai feladatok megoldása érdekében kívánatos és elengedhetetlen, s e szempont határozza meg e tevékenységünk – az iskola szervezeti és működési szabályzatában rögzített – formáit.

A gyermekeik neveléséért végső soron egyetemleges felelősséggel tartozó szülők partnere és segítője az iskola ebben a folyamatban. Kapcsolatuk hármasszintűvé válik:

- együttműködésük leglényegesebb területe az egyes tanulók fejlődése,
- fontos szerepet játszhatnak a szülők az osztály- és iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében,
- nem hanyagolható el az a segítség sem, amelyet a szülők az iskola fenntartásában, fejlesztésében, életének színesítésében, programjai megvalósításában nyújthatnak.

Elvi alapállásból és tapasztalatból is valljuk, hogy közvetlen érintettségük révén a szülők az iskola, s így a nevelőtestület, az iskola kritikus ellenőrei, kollektív véleményüknek és szavuknak – céljaik azonossága okán – súlyuk kell legyen az említettek előtt: támogató megnyilvánulásai megerősítést és biztatást adnak, míg panaszai esetleg azonnali beavatkozást igényelnek. Úgy véljük, hogy nyitott, probléma-érzékeny és segítőkész mentalitással a szülők nevelői tevékenysége, a szülői testületek és az iskolaszék eredményes működése elősegíthető és elősegítendő.

Abban az értelemben, ahogyan a gimnázium küldetését megfogalmazzuk, az iskola legfontosabb szereplője a gyermek, az ifjú, ki – reményeink szerint – ismeretekben, tudásban gyarapodva, képességeit kibontakoztatva, emberi értékeit felismerve és mások szolgálatába állítva indul majd tanulmányai végeztével tovább. Úgy érezzük, hogy mindennapos gyakorlatunkban diákjaink túlnyomó többségével harmonikus munkatársi kapcsolatunk alakult ki, melynek talán legmarkánsabb jele a személyesség.

Az iskola diákságának egészével természetesen csak képviselőin, a diákönkormányzat tagjain keresztül lehet kapcsolatot tartani, ennek formáit az iskola szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Véleményünk szerint a törvényekben, rendeletekben meghatározott és a közösen alkotott helyi szabályzatainkban található eljárások, együttműködési szabályok, illetve az iskolai diákönkormányzat hagyományai és új kezdeményezései biztosítják, hogy a nevelőtestület

egyik fontos és hatékony partnerének tekinthessük az önkormányzatot az iskola demokratikus működtetésében.

A nevelőtestület a szülőkkel az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- telefonos megkeresés,
- elektronikus napló,
- e-mail,
- az iskola honlapja,
- iskolai szülői közösség.

A nevelőtestület a diáksággal az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- tanórák,
- tanórán kívüli foglalkozások,
- egyéni beszélgetések, konzultációk,
- elektronikus napló,
- e-mail,
- az iskola honlapja,
- diákönkormányzat.

Az iskola vezetősége a tantestület tagjaival az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- tantestületi értekezletek,
- csoportos megbeszélések,
- egyéni konzultáció,
- telefonos megkeresés,
- elektronikus napló,
- e-mail (belső levelezőrendszer),
- az iskola honlapja.

Az iskola külső partnereivel az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- személyes találkozó,
- telefonos megkeresés,
- e-mail,
- az iskola honlapja.

9. *A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei*

Az Árpád Gimnázium az osztályozó, különbözeti és javító vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet 24. szakaszában foglaltaknak megfelelően bonyolítja.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei és elbírálása

Magyar nyelv és irodalomból a hat évfolyamos idegen nyelvi képzésre jelentkezés esetén

Helyesírás, nyelvhelyesség

A tanulótól elvárjuk, hogy

- szókinccse korának megfelelő, igényes legyen, ez terjedjen ki a szólások és közmondások ismeretére is,
- közepes nehézségű szöveg helyesírásában hozzávetőlegesen 50 %-os teljesítményt érjen el,
- képes legyen írásban és szóban világosan fogalmazni, megnyilatkozásaiban a szavakat értelmes mondatokká fűzni, kövesse a legfontosabb helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat.

Az alábbi nyelvhelyességi hibákat tekintjük különösen súlyosnak:

- a mondatok szerkesztetlensége,
- a szöveg egységeinek jelöletlensége,
- az ikes igék helytelen használata,
- képzavar,

- szóismétlés,
- zavaros mondat szerkesztés,
- "suksükölés",
- egyeztetési hibák,
- az igeragozás pontatlansága.

Szövegértés és szövegalkotás

A tanuló

- tudjon értelmezni korának megfelelő, átlagos nehézségű szöveget,
- legyen képes a szöveggel kapcsolatos kérdések többségére válaszolni,
- legyen képes szöveget alkotni megadott szempontok szerint:
- például levél, napló stb. szerkesztése,
- szöveg befejezése, elkezdése,
- címadás meglévő szöveghez,
- a szöveg mondatainak helyes sorrendbe állítása,
- szövegszűkítés, szövegtágítás.

Nyelvtani ismeretek

A hatodikos tanuló

- ismerje fel a szófajokat (az igét és a névmást alsó tagozatos szinten),
- ismerje fel a legfontosabb mondatrészeket (alsó tagozatos szinten).

Irodalmi ismeretek

A tanuló

- ismerje a vers és próza különbségét, tudja jellemezni azokat,
- ismerje a legfontosabb költői képeket (metafora, megszemélyesítés, hasonlat, alliteráció, szinestézia) és alakzatokat (ismétlés, felsorolás, fokozás, ellentét, párhuzam, halmozás),
- fedezze fel a hangutánzó és hangulatfestő szavak, a hangok, a szinonimák stb. stilisztikai szerepét,
- különítse el a nominális és a verbális stílust,
- ismerje a ritmus, az időmértékes és az ütemhangsúlyos verselés, a rím alapfogalmait,
- ismerje fel az alapvető műnemeket és műfajokat,
- legyen képes az idő-, tér- és eseményszerkezet követésére.

Matematikából a hat évfolyamos matematikai képzésre történő jelentkezés esetén

A tanulóktól elvárjuk, hogy

- tudjanak számokat írni és olvasni milliódtól millióig,
- ismerjék a számok helyét a számegyenesen, tudják ábrázolni az $x > a$ vagy $x < b$ tulajdonságú számokat,
- tudjanak számokat 10 hatványainak segítségével felírni,
- rendelkezzenek számolási készséggel az egész és tört számok körében az alpműveletek elvégzésében pozitív és negatív számok esetén egyaránt
- legyenek jártasak a törtek összehasonlításában (csak a könnyen közös nevezőre hozhatók esetében), azok egyszerűsítésében és bővítésében, tudjanak közöséges törtet tizedes törtalakba írni és véges tizedes törtet közöséges tört alakra hozni,
- tudjanak helyes műveleti sorrendben számolni, ismerjék, hogy a zárójelek hogyan módosítják a műveletek sorrendjét,
- tudják a számok adott %-át, illetve átlagát kiszámítani, legyenek képesek egy adott %-ból a 100 %-ra következtetni,
- tudjanak mértékegységet átváltani,
- tudjanak a koordináta-rendszerben pontokat ábrázolni,
- ismerjék és tudják alkalmazni az oszthatósági szabályokat (a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, osztók esetén),

- tudjanak egyszerű logikai feladatokat megoldani és a megoldást megfogalmazni (szükség esetén írásban is), egyszerű szöveges feladatot legyenek képesek az algebra nyelvére lefordítani,
- legyenek jártasak az egyenes arányosságra vezető feladatok megoldásában,
- ismerjék a legalapvetőbb geometriai fogalmakat (pont, egyenes, szakasz, sík, tér, illeszkedés, metszés),
- tudjanak szöveget másolni, felezni, nevezetes szöveget megszerkeszteni,
- legyenek képesek egyenlő szárú háromszögekkel kapcsolatos egyszerűbb feladatokat megoldani,
- ismerjék a háromszög-egyenlőtlenséget,
- tudjanak adott tulajdonságú ponthalmazt ábrázolni (adott egyenestől, adott ponttól adott távolságra lévő pontok),
- tudjanak kerületet és területet (négyzet, téglalap), illetve felszínt és térfogatot (kocka, téglatest) számítani,
- ismerjék a háromszög belső szögeire vonatkozó összefüggést, legyenek képesek az „és”, a „vagy”, a „nem”, a „ha... ,akkor” kifejezésekkel állításokat megfogalmazni.

Természetismeretből a hat évfolyamos emelt órás számú természettudományi tagozatra történő jelentkezés esetén

A szóbeli meghallgatáson elbeszélgetünk a jelentkezőkkel a természetismeret illetve biológia tantárgyak keretében tanult ismereteikről. Néhány érdekes, gondolkodtató feladatlap segítségével meggyőződünk az általános iskola 5. és 6. osztályában tanult témákkal kapcsolatos tájékozottságukról, érdeklődésükről. Kérjük a jelentkezőket, hogy a felvételre hozzák magukkal az ellenőrző könyvüket, ötödikes és hatodikos természetismeret, illetve biológia füzeteket, a különböző tanulmányi, és egyéb versenyeken esetlegesen szerzett okleveleiket, emléklapjaikat.

Angol nyelvből a hat évfolyamos emelt órás számú idegen nyelvi tantervű osztályba jelentkezők számára

Nyelvtan

- Present Continuous
- Present Simple. Frequency adverbs
- Present Simple and Continuous
- Like ... ing/would like to ...
- There is a/there are some
- Can/Could/Must/Should
- Simple Past (Regular Verbs)
- Simple Past (Irregular Verbs)
- Countable/Uncountable Nouns. Some/Any
- Comparative and Superlative
- Simple Future
- Simple Future and Going to...
- Question forms

Társalgási témakörök (párbeszéd, képleírás, rövidebb szöveg feldolgozása)

- Me and my family
- My school and school subjects
- Daily routine
- Dates, seasons, telling the time, weather
- Describing people
- Hobbies and sports
- Our flat, my room
- Housework
- Going to the supermarket

- Asking the way

A felvételi vizsga részei

- társalgás a megadott témakörökről,
- képleírás,
- a felsorolt nyelvtani pontokhoz kapcsolódó rövid mondatfordítások, mondat-átalakítások és egyéb hasonló feladatok.

Német nyelvből a hat évfolyamos emelt szintű idegen nyelvi tantervű csoportba jelentkezők számára

Nyelvtan

- Deklination Substantive(ohne Maskulinum schwach)
- Possessivpronomen (attributiv gebraucht)
- Personalpronomen
- Demonstrativpronomen: der, die, das, dieser, jener
- Indefinitpronomen: einer, keiner
- Adjektiv pradikativ gebraucht
- Zahlen 1-1000
- Verneinung: nicht, kein, nicht mehr, kein...mehr, noch nicht,nichts
- Zeitformen des Verbs im Indikativ: Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I.
- Genitivattribut
- Prapositionalattribut
- Imperativ

Lexik

- Das Deutschmobil (1, 2) tankönyv és munkafüzet (KLETT-Verlag),
- Maros-Gottlieb: START-NEU tankönyv és munkafüzet alapján.

Társalgás

Zimmereinrichtung

- Familie
- Einkauf
- Hobby
- Sport
- Schule
- Frühstück
- Tagesablauf
- Wetter, Jahreszeit
- Bekleidung, Kleidungsstücke

Angol nyelvből a négy évfolyamos speciális angol tantervű programra történő jelentkezés esetén

Felvételi követelmény a B2 szintű nyelvtudás, melynek birtokában a nyelvhasználó

- magas fokú önállósággal olvas, a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően változtatja olvasási sebességét, szelektál,
- széles körű aktív olvasási szókinccsel rendelkezik,
- világos, részletes szövegeket tud írni érdeklődési körével kapcsolatban, valóságos vagy elképzelt eseményekről,
- érvelését szóban és írásban rendszerezetten ki tudja fejteni, a lényegyet kiemeli, az előnyöket és hátrányokat magyarázza,
- folyamatos és természetes módon olyan szintű interakciót tud folytatni anyanyelvi beszélővel, hogy az egyik fél számára sem megterhelő,
- megérti a standard beszélt nyelvet, legyen az élőbeszéd vagy gépi hang (megértését pusztán a nagy háttérzaj vagy az idiomatikus nyelvhasználat befolyásolja).

A szóbeli felvételi vizsga témakörei

- Egyén és család
- Környezetünk, lakóhelyünk
- Közlekedés
- Vásárlás
- Média, kommunikáció, modern technológia
- Kultúra, szórakozás
- Időjárás
- Egészség, betegség
- Sport
- Szabadidő, hobbik
- Iskola, tanulás
- Nyaralás, utazás
- Étkezés
- Öltözködés, divat

A vizsga részei

- társalgás a vizsgáztatóval a különböző témakörökhöz tartozó kérdések alapján,
- önálló témakifejtés egy adott témáról képek segítségével.

Német nyelvből a négy évfolyamos német nemzetiségi nyelvoktató programra történő jelentkezés esetén

Nyelvtan

- Igeragozás
- Főnévragozás
- Személyes névmás
- Birtokos névmás
- Kérdő névmás
- Mutató névmás
- Határozatlan névmás
- Vonatkozó névmás
- Visszaható igék
- Felszólító mód
- Módbeli segédigék
- Előjárósók
- Melléknevek ragozása
- Melléknevek fokozása
- Főnévként használt melléknevek
- Számnevek
- Feltételes mód
- Igevonzatok

Társalgás

- Familie
- Schule, Unterricht
- Arbeit
- Wohnung
- Wohnort
- Verkehr
- Urlaub, Reise
- Tagesablauf
- Freizeit
- Einkauf
- Ernährung
- Gesundheit, gesunde Ernährung

- Sport
- Wetter
- Computer und Internet

10. A felvétel és az átvétel – az Nkt. keretei közötti – helyi szabályai

A középiskolai felvételi eljárás a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet 13. szakaszában foglaltak szerint történik.

A tanuló a tanuló vagy szülő kérésére történő átvételéről – a körülmények, az osztály- és csoportlétszámok, valamint a tanuló eddigi és az esetleges különbözeti vizsgán elért eredményei, valamint a leendő osztályfőnök véleménye alapján – az igazgató dönt.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása a biológia és egészségtan tantárgy keretén belül történik, ezt a tantárgy helyi tanterve tartalmazza.

II. Az iskola helyi tanterve

1. Óratervek

Az egyes tagozatok óraterveit mellékletben csatoljuk.

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Iskolánk a 16/2013. EMMI rendelet alapján az oktatásban használt tankönyveket úgy választja ki, hogy

- az iskola minden tankönyvtámogatásban részesülő tanulója számára biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét könyvtári kölcsönzéssel,
- lehetőség szerint minden tantárgyhoz tartós tankönyvet választunk,
- felmenő rendszerben a kerettantervnek megfelelő, tankönyvjegyzéken szereplő tankönyveket használunk.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Nevelő és oktatómunkánk során

- a tanulókat 12-14 éves kortól az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás képességére fejlesztjük,
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a továbbtanulásra,
- a jogok és a kötelességek törvényes gyakorlását alapozzuk meg, felkészítjük a tanulókat a társadalomba való beilleszkedésre,
- szorgalmazzuk a tanulók önművelését,
- önálló munkára és gondolkodásra nevelünk, a diákokat a tanulási tevékenység tudatos és intenzív alkalmazására serkentjük,
- fejlesztjük és bővítjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és tanulás-szervezési módokat,
- fejlesztő értékeléssel és az önértékelés növelésével, az önismeret alakításával tudatosítjuk az együttműködés értékének fontosságát a családi, a társas, a baráti kapcsolatokban.

4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola igazgatóhelyettese a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet 15. §-ában foglaltak szerint írásbeli tájékoztató formájában hirdeti meg a következő tanév fakultációs kínálatát. A tájékoztató tartalmazza azt is, hogy az adott tantárgy fakultációs óráit várhatóan melyik pedagógus fogja tartani. Fakultációra jelentkezni bármelyik, legalább két tanéven át tanított tantárgyból lehet, ám a csoport elindítására csak legalább 15 tanuló jelentkezése esetén tudunk garanciát vállalni. Az egyes tantárgyak fakultációs óráin az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés zajlik, kivéve az idegen nyelvet, ahol a felkészítés szintje a mindenkori csoport felkészültségének és tanulmányi terveinek függvénye.

5. Az érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Az Árpád Gimnázium tanulói minden, az iskolában tanított tárgyból tehetnek érettségi vizsgát közép- vagy emelt szinten. Az emelt szintű vizsgára való felkészülésüket tagozatos rendszerünkkel és fakultációs lehetőségekkel segítjük.

6. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv

Ember és nyelv
 Kommunikáció
 A jel, a jelrendszer
 Nyelvi és vizuális kommunikáció
 A nyelvhasználat mint kommunikáció
 Kommunikációs funkciók és közlés-módok
 Személyközi kommunikáció
 A tömegkommunikáció
 A magyar nyelv története
 A magyar nyelv rokonsága
 Nyelvtörténeti korszakok
 Az írott nyelvi norma kialakulása
 Nyelvművelés
 Nyelv és társadalom
 Nyelvváltozatok
 Kisebbségi nyelvhasználat
 A határon túli magyar nyelvűség
 Tömegkommunikáció és nyelvhasználat
 A nyelvi szintek
 Hangtan
 Alaktan és szótan
 Mondattan
 A mondat szintagmatikus szerkezete
 A mondat a szövegben
 Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban
 Szókincs és frazeológia
 A szöveg

A szöveg és a kommunikáció
A szöveg szerkezete és jelentése
Szövegértelmezés
A szöveg szóban és írásban
Az intertextualitás
A szövegtípusok
Szöveg a médiában
A retorika alapjai
A nyilvános beszéd
Érvelés, megvitatás, vita
A szövegszerkesztés eljárásai
Stílus és jelentés
Szóhasználat és stílus
A szójelentés
Állandósult nyelvi formák
Nyelvi, stilisztikai változatok
Stílusesszék
Stílusréteg, stílusváltozat

Irodalom

Életművek

Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila

Portrék

Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János

Látásmódok

Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos

A kortárs irodalomból

Egy szerző 2-3 lírai vagy 1-2 epikai művének értelmezése az 1980-tól napjainkig tartó időszakból

Világirodalom

Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia

A romantika, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása

Színház- és drámatörténet

Színház és dráma a különböző korszakokban

Az alábbi műveknek, a szerzők/korszakok egy-egy művének értelmezése az adott korszak színházi/irodalmi hagyományainak összefüggésében

Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája

Az irodalom határterületei

Az irodalom kulturális határterületei – népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet

Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció, a műfajcseréje jelenségei (pl. irodalom filmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben)

Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi szín-vonal/minőség összefüggései

A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték)

Egy-két tipikus műfaj (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, szonett, vicc, reklámvers) jellemzőinek bemutatása

Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (pl. A Gyűrűk Ura, Bridget Jones naplója)

Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika, CD-ROM, internetes könyvkiadás)

Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

Interkulturális jelenségek, eltérő szöveghagyományok

A régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi múltbeli és jelen hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások; múzeum, színház, civil társaságok)

A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók irodalmi alkotásokban való megjelenítése

Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok (pl. tárgyi emlék, fotó, film, hangdokumentum) alapján következtetések megfogalmazása egyes korok kultúrájára nézve

Témák, motívumok

Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése

Az olvasott művekben motívum, téma változatainak felismerése, értelmezése (pl. hegy, kert, sziget, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás; ember és természet, mikro és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák)

Műfajok, poétika

A műnemek és műfajok felismerése

Alapvető versformák felismerése

Poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében

Azonos műfajú alkotások összehasonlítása

Korszakok, stílustörténet

A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól a szimbolizmusig

Történelem

Az ókor és kultúrája

Vallás és kultúra az ókori Keleten

A demokrácia kialakulása Athénban

A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása

Az antik hitvilág, művészet, tudomány

A kereszténység kialakulása és elterjedése

A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása

A középkor

A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői

A nyugati és keleti kereszténység

Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése

A középkori városok

Egyházi és világi kultúra a középkorban

A humanizmus és a reneszánsz Itáliában

Az angol és a francia rendi állam működése

Az Oszmán Birodalom terjeszkedése

A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

A magyar nép őstörténete és vándorlása

A honfoglalástól az államalapításig

Az Árpádkor

Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején

A Hunyadiak

Kultúra és művelődés

Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
A nagy földrajzi felfedezések és következményei
Reformáció és katolikus megújulás
A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában
A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás
Magyarország függetlenségi harcai és újjászerveződése a Habsburg Birodalomban
A mohácsi csata és az ország három részre szakadása
Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
A török kiűzése és a Rákóczi szabadságharc
Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
Művelődés, egyházak, iskolák
A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata
A napóleoni háborúk és a Szent Szövetség Európája
A XIX. század eszméi
Az ipari forradalom és következményei
Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón
Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik
A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései
A reformkori művelődés, kultúra
A polgári forradalom
A szabadságharc
A kiegyezés előzményei és megszületése
Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában
Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése
Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék
A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban
Tekintélyuralmi rendszerek Közép-Európában és az olasz fasizmus
Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság
A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa
A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években
A második világháború előzményei jelentős fordulatai
A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői
A szocialista rendszerek bukása
Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei
A Horthy-rendszer jellege és jellemzői
Művelődési viszonyok és az életmód
A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái
Magyarország részvétele a világháborúban
A német megszállás és a holocaust Magyarországon
Magyarország 1945-től a rendszerváltásig
A szovjet felszabadítás és megszállás
A határon túli magyarság sorsa
A kommunista diktatúra kiépítése és működése
Az 1956-os forradalom és szabadságharc
A Kádár-rendszer jellege, jellemzői
A rendszerváltás
A jelenkor
A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái

Az európai integráció története
A „harmadik világ”
Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés
A globális világ kihívásai és ellentmondásai
A mai magyar társadalom és életmód
Alapvető állampolgári ismeretek
Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban
A magyarországi romák
A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság
Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások
Ember- és társadalomismeret
Társadalomismeret
A társadalmi szabályok
Jogi alapismeretek
Állampolgári ismeretek
A család és a felnőtté válás
Kultúra és közösség
A társadalmi viszonyok
Jelenismeret
Az új gazdasági és társadalmi világrénd
Kultúra és globalizáció
Az életmód átalakulása
A növekedés határai
Gazdasági ismeretek
Vállalkozás, vállalkozó
A vállalkozások szerepe, jelentősége a magyar gazdaságban
A gazdasági környezet
A marketing alapjai
A vállalkozás finanszírozása
Fogyasztó a piacgazdaságban
Nemzetközi kereskedelem
Pszichológia
A test és a lélek, az emberi én és a tudat
A kognitív funkciók
A beszéd és a kommunikáció
A motiváció, az érzelmek és az akarat
A szocializáció folyamata. A személyiség és a társas jelenségek
Lelki egészség és betegség
Bevezetés a filozófiába
Filozófiai problémák
Mi a filozófia?
A létre vonatkozó kérdés
Test-lélek probléma
Megismerhetőség, igazság, bizonyosság
Az én problémája
A végeesség emberi problémája
Az érték problémája: a jó és a szép
A szabadság kérdése
A környezet- és a bioetika problémái
Globalizáció és társadalom
Filozófusok
Platón

Arisztotelész
Szent Ágoston (e kategóriából négy filozófus választható)
Aquinói Szent Tamás
Bacon
Descartes
Locke
Hume
Kant
Hegel
Marx
Comte
Schopenhauer
Kierkegaard
Nietzsche
Bergson
Heidegger
Sartre
Bécsi Kör
Wittgenstein
Korszakok, irányzatok
Antik görög filozófia
Felvilágosodás
Életfilozófiák
Idégen nyelvek
Személyes vonatkozások, család
A vizsgáló személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
Családi élet, családi kapcsolatok
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
Személyes tervek
Ember és társadalom
A másik ember külső és belső jellemzése
Baráti kör
A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
Női és férfi szerepek
Ünnepek, családi ünnepek
Öltözködés, divat
Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között
Környezetünk
Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
A városi és a vidéki élet összehasonlítása
Növények és állatok a környezetünkben
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
Időjárás
Az iskola
Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
Életmód
Napirend, időbeosztás
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
Étkezési szokások a családban
Ételek, kedvenc ételek
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
Színház, mozi, koncert, kiállítás
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események
Utazás, turizmus
A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
Nyaralás itthon, illetve külföldön
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
Tudomány és technika
Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
Az adott nyelvet használó ország(ok) történelme, hagyományai, kultúrája, jelene

Matematika
Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
Halmazok
Matematikai logika
Kombinatorika
Gráfok
Számelmélet, algebra
Alapműveletek
A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
Racionális és irracionális számok
Valós számok
Hatvány, gyök, logaritmus
Betűkifejezések
Arányosság
Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
Középértékek, egyenlőtlenségek
Függvények, az analízis elemei
A függvény
Egyváltozós valós függvények
Sorozatok
Geometria, koordinátageometria, trigonometria
Elemi geometria
Geometriai transzformációk
Síkbeli és térbeli alakzatok
Vektorok síkban és térben
Trigonometria

Koordinátageometria
Kerület, terület
Felszín, térfogat
Valószínűségszámítás, statisztika
Leíró statisztika
A valószínűségszámítás elemei

Informatika

Információs társadalom
A kommunikáció
Információ és társadalom
Informatikai alapismeretek – hardver
Jelátalakítás és kódolás
A számítógép felépítése
Informatikai alapismeretek – szoftver
Az operációs rendszer és főbb feladatai
Szövegszerkesztés
A szövegszerkesztő használata
Szövegszerkesztési alapok
Szövegjavítási funkciók
Táblázatok, grafikák a szövegben
Táblázatkezelés
A táblázatkezelő használata
A táblázatok felépítése
Adatok a táblázatokban
Táblázatformázás
Táblázatok, szövegek, diagramok
Problémamegoldás táblázatkezelővel
Adatbázis-kezelés
Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
Képernyő és nyomtatási formátumok
Információs hálózati szolgáltatások
Kommunikáció az Interneten
Weblap készítése
Prezentáció és grafika
 Prezentáció (bemutató)
 Grafika
Könyvtárhasználat
 Könyvtárak
 Dokumentumok
 Tájékoztató eszközök

Fizika

Mechanika
 Newton törvényei
 Pontszerű és merev test egyensúlya
 Mozgásfajták
 Munka, energia
Termikus kölcsönhatások
 Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
 Hőtágulás
 Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)

- Az ideális gáz kinetikus modellje
- Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
- Kalorimetria
- Halmazállapot-változások
- A termodinamika II. főtétele
- Elektromos és mágneses kölcsönhatás
 - Elektromos mező
 - Egyenáram
 - Az időben állandó mágneses mező
 - Az időben változó mágneses mező
 - Elektromágneses hullámok
 - A fény mint elektromágneses hullám
- Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás
 - Az anyag szerkezete
 - Az atom szerkezete
 - Az atommagban lejátszódó jelenségek
 - Sugárvédelem
- Gravitáció, csillagászat
 - A gravitációs mező
 - Csillagászat
- Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
 - A fizikatörténet fontosabb személyiségei
 - Felfedezések, találmányok, elméletek
- Kémia*
- Általános kémia
 - Atomszerkezet
 - Kémiai kötések
 - Molekulák, összetett ionok
 - Anyagi halmazok
 - Kémiai átalakulások
- Szervetlen kémia
 - Hidrogén
 - Nemesgázok
 - Halogén elemek és vegyületeik
 - Az oxigén-csoport elemei és vegyületeik
 - Az nitrogén-csoport elemei és vegyületeik
 - Az szén-csoport elemei és vegyületeik
 - Fémek
- Szerves kémia
 - A szerves vegyületek általános jellemzői
 - Szénhidrogének
 - Halogéntartalmú szénhidrogének
 - Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - Szénhidrátok
 - Fehérjék
 - Nukleinsavak
 - Műanyagok
 - Energiagazdálkodás
- Kémiai számítások
 - Az anyagmennyiség
 - Gázok

Oldatok, elegyek, keverékek
Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban

Termokémia

Kémiai egyensúly

Kémhatás

Elektrokémia

Biológia

Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya

Az élet jellemzői

Fizikai, kémiai alapismeretek

Egyed alatti fejlődési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek

Az anyagcsere folyamatai

Sejtalkotók az eukarióta sejtben

Az egyed szerveződési szintje

Nem sejtes rendszerek

Önálló sejtek

Többsejtűség

Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

Az emberi szervezet

Homeosztázis

Kültakaró

A mozgás

A táplálkozás

A légzés

Az anyagszállítás

A kiválasztás

A szabályozás

Szaporodás és egyedfejlődés

Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció

Élőközösségek (élőhely-típusok)

Bioszféra

Ökoszisztéma

Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika

Mendeli genetika

Populációgenetika és evolúciós folyamatok

A bioszféra evolúciója

Földrajz

Térképi ismeretek

A térképi ábrázolás

Térképi gyakorlatok

Az úrtérképezés

Kozmikus környezetünk

A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben

A Nap kísérői

A Föld és mozgásai

Úrkutatás az emberiség szolgálatában

A geoszférák földrajza

A kőzetburok

A levegőburok
A vízburok
A talaj
A földrajzi övezetesség
A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
A vízszintes földrajzi övezetesség
A forró övezet
A mérsékelt övezet
A hideg övezet
A függőleges földrajzi övezetesség
Néesség- és településföldrajz
A néesség földrajzi jellemzői
A települések földrajzi jellemzői
A világ változó társadalmi-gazdasági képe
A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamatai
A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
A világgazdasági pólusok
A világgazdaság peremterületei
Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok
Magyarország földrajza
A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
Magyarország természeti adottságai
Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
Magyarország környezeti állapota
Európa regionális földrajza
Európa általános természetföldrajzi képe
Európa általános társadalomföldrajzi képe
Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
Észak-Európa
Nyugat-Európa
Dél-Európa
Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
Kelet-Európa természet- és társadalomföldrajzi vonásai
Európán kívüli földrészek földrajza
A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
Ázsia
Ausztrália és Óceánia
Afrika általános földrajzi képe
Amerika
A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai
A néesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem
Rajz és vizuális kultúra
Vizuális eszközök
A vizuális nyelv

A megjelenítés sajátosságai
Technikák
Tevékenységszintek
Ábrázolás, látványértelmezés
Megjelenés, közlés, kifejezés, alkotás
Vizuális kommunikáció
Tárgy- és környezetkultúra
Kifejezés és képzőművészet
Mozgóképkultúra és médiaismeret
A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai
A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
A technikai kép jellemzői
A látvány mozgóképi megszervezése
Szerepjáték
Montázs
Mozgóképi elbeszélés
Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek
A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése
A valóság ábrázolásához való viszony
Cselekményelemzés
A mozgóképi szövegek jelentése
Mozgóképi szövegalkotás
Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése
Műfaj- és műismeret
A filmkultúra kettőssége
Műfaji jellemzők
Korstílusok, szerzők és művek
Korstílusok
Egyetemes filmtörténeti ismeretek
A filmtörténet kezdetei
A némafilmművészet
A hangosfilmművészet kialakulása
A modern film
Magyar filmtörténeti ismeretek
A magyar film a II. világháború előtt
Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig
A kortárs magyar film
Média a mindennapi életben
A társadalmi nyilvánosság
Mediatizált információforrások használata
A média és az életmód
A médiaszövegek befogadása és a média közönsége
Intertextualitás, sorozatelv
A befogadást befolyásoló tényezők
A sztár
Új médiatechnológiák
Médiaintézmények
A médiaszöveg mint termék
A médiaipar intézményei
A médiaipar ellenőrzése
A reprezentáció

Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
Jellegzetes televíziós műsortípusok
Hírműsorok
Reklám
Folytatásos teleregény (szappanopera)
Show-műsorok
Ének-zene
Reprodukálás
Éneklés
Műelemzés
Befogadás
Zenetörténet
Zenefelismerés
Zeneelmélet
Dallamírás
Testnevelés
Elméleti ismeretek
A magyar sportsikerek
A harmonikus testi fejlődés
Az egészséges életmód
Testi képességek
Gimnasztika
Atlétika
Torna
Ritmikus gimnasztika
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok
Természetben űzhető sportok
Gyakorlati ismeretek
Gimnasztika
Atlétika
Torna
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok

7. *A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei*

A tanulók ellenőrzésénél, értékelésénél és minősítésénél az alábbi elveket és előírásokat érvényesítjük.

A szaktanárok heti egy tanórás tárgy esetén félévente legalább 2, két vagy három tanórás tárgy esetén 4, négy vagy annál több tanórás tárgy esetén 5 érdemjegyet adnak. Az érdemjegyekkel való értékelés a tanév során folyamatosan történik. Feleltetéskor értékelni kell a feleletet. A dolgozatokat két héten belül értékelve és osztályozva kell a tanulóknak kiadni. Ha egy tanulóról a tanév vége előtt megállapítható, hogy a tantervi követelményeket várhatóan nem teljesíti, a szaktanár köteles a szülőket egy hónappal az év végi osztályzatok véglegesítése előtt tájékoztatni, és ezt a napló megjegyzés rovatába bejegyezni. Hasonló eljárást követünk, ha hiányzásai miatt egy tanuló csak osztályozó vizsgán szeresheti meg osztályzatát.

Az ismeretek számonkérésének formáit az egyes tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A nevelési célkitűzések elérésének és a követelmények teljesítésének ellenőrzése és értékelése

- a mindennapi munkában a szaktanárok által folyamatosan,
- az osztályfőnöki órákon,
- az adott osztályban tanítók – az ODB részvételével tartott – megbeszélésein és konferenciáin,
- a szülői értekezleteken,
- a tanári fogadóórákon,
- szükség szerint családlátogatásokon,
- a nevelőtestületi értekezleteken történik.

A tanulók ellenőrzésénél, értékelésénél és minősítésénél az egyes szaktárgyi tanterveknél felsorolt módon járunk el, a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal történik az Nkt. 54. §-a (2) pontja szerint. Bármely tantárgyból kitűnő a minősítése annak a tanulónak, aki az adott tantárgyban kimagasló tanulmányi eredményt ért el.

8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Azt, hogy mely tantárgyak mely évfolyamán alkalmazunk csoportbontást, a megelőző tanév április 30-áig az iskola vezetősége dönti el a következő szempontok figyelembevételével:

- mindenképpen csoportbontásra kerül sor azon tantárgyak azon évfolyamain, ahol a helyi tanterv ezt rögzíti,
- csoportbontásra kerül sor akkor, ha a csoport létszáma – figyelembe véve a tantárgy jellegét – ezt indokolja,
- a csoportbontásról szóló döntés meghozatalakor az iskola a nemzeti köznevelésről szóló 2012. évi CXCV. törvény 6. mellékletében az egyes osztályokhoz rendelt maximális óraszámra, valamint az iskola összesített órátömegére van tekintettel.

9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését az osztályfőnöki órák keretében szervezett foglalkozásokkal biztosítjuk.

10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az izomzat rendszeres működtetése alaktani, élettani és biokémiai változások egész sorát hozza létre, amelyek együttesét edzettségnek hívjuk. A rendszeres optimális mozgás/testedzés hatására edzettek, fittekké leszünk. A mozgással azonban vigyázni kell, mert ha alul adagoljuk, nem hat, ha túladagoljuk, egészség-károsodáshoz vezet. Az optimális dózis meghatározása mindig az egyén pillanatnyi fizikai fittségétől, a szervezet aktuális kondicionális állapotától függ. Az edzéstervezés célja a „Se többet, se kevesebbet!” elv követése.

A fizikai fitness a legegyszerűbb módon

- az aerob kapacitással,
- az izomerővel és
- az egészséges testsúllyal fejezhető ki.

A fittség, a fizikai teljesítőképesség felméréséhez a fent jelzett faktorok (műszerek nélküli) megbízható mérésére kifejlesztett egyszerűen, gyorsan és olcsón elvégezhető Hungarofit motorikus próbarendszert alkalmazzuk (a történeti érdekesség kedvéért megemlítjük, hogy a módszer kidolgozója, dr. F. Mérey Ildikó a velünk egy épületben működött Budapesti Műszaki Főiskola tanára, így már évekkel ezelőtt, és azóta is folyamatosan volt, van módja gimnáziumunk testnevelőivel konzultálni, iskolánk korábban készült felméréseit megismerni és tanulmányozni). Az egyes próbák helyes végrehajtását, az elért teljesítmény mérését és értékelését

az e célra elkészített mérési és értékelési útmutató tartalmazza. A fittségi vizsgálatot bárki, bárhol, akár önállóan is elvégezheti.

A tesztrendszer méri és értékeli

- az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket az aerobkapacitást, amely a kardiorespiratórikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma és az általános izomerőt, azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk, és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozója.
- az optimális testtömeget és az attól való eltérést.

Feltérképez néhány, a fittséggel szorosan összefüggő, egyéni vonatkozású életviteli szokást.

A fizikai fittség mérése önmagában is értékelhető, de lényegesen megbízhatóbb egyénre szóló életviteli tanácsadással szolgálhatunk, ha az elért teljesítményt, egyéni vagy társadalmi vonatkozású életmód-információkkal összefüggésben értelmezzük. E tekintetben célszerű együttműködnünk az iskola-egészségügyi ellátás munkatársaival, az iskolaorvossal és a védőnővel.

A mindennapi tevékenység során a leggyakrabban használt izomsorok erejének, erő-állóképességének mérése

- Az alsó végtag dinamikus erejének a mérése
Helyből távolugrás
- A vállöv- és a kar erejének, erő-állóképességének mérése
- Fekvőtámaszban karhajlítás- és nyújtás folyamatosan, kifáradásig, de a lányok esetében legfeljebb 1.5 , a fiúknál legfeljebb 3 percig.
- A csípőhajlító és a hasizmok erő, erő-állóképességének mérése
- Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan, kifáradásig, de 3 percnél nem hosszabb ideig.
- A hátizmok erő, erő-állóképességének mérése
- Hason-fekvésből törzsemelés- és leengedés folyamatosan, kifáradásig, de legfeljebb 3 percig.
- Az izomerőt mérő próbák elvégzése után, végül a futás próba következik.

Az aerob állóképesség mérése 2000 m-es futással/kocogással.

A próba megkezdése előtt emlékeztessük a próbázókat arra, hogy mindenki – a közel azonos sebességgel – a tőle telhető legnagyobb intenzitással fusson/kocogjon előre úgy, hogy futás közben ne alakuljon ki tartósan olyan nagymértékű oxigénadóssága, hogy emiatt meg kelljen állnia.

Ha ez mégis bekövetkezne, addig sétáljon előre, amíg el nem múlik, majd fusson tovább. A vizsgálatot befejeztük, következhet az értékelés, a minősítés és a tanácsadás.

11. Környezeti nevelési elvek

A környezeti nevelési program elkészítésének alapjai

A környezeti nevelési programunk alapját képező jogszabályok listáját pedagógiai programunk bevezetője tartalmazza.

Helyzetelemzés – helyzetkép

Adottságaink

Az iskola szaktantermei, a földrajz-, a biológia-, a kémia-, a fizika-, a informatika-, az ének- és a nyelvi termek sötétíthetőek, videóval ellátottak. Minden osztály saját osztályteremmel rendelkezik, ahol más osztályoknak nincs órája, és csak csoportbontás, vagy szaktantermi óra esetén kell „vándorolniuk”.

Az iskola 2005 óta viseli az ÖKO-iskola címet. 2012-elyertük az Örökös ÖKO iskola Mind a tanterekben, mind a folyosókon sok virágot helyeztünk el, amelyeket rendszeresen ápolunk. A folyosón kaptak helyet a védett növények és állatok tablói (a Környezetvédelmi Minisztérium ajándékai), illetve az Óbuda védett természeti értékeit ábrázoló tablósorozat is. A szaktantermek mellett nagyméretű faliújságok lehetővé teszik a diákok munkáinak kiállítását. A diákönkormányzat hírei külön faliújságon naprakészen tájékoztatják az ifjúságot. A folyosó díszítésére

felhasználtunk még egy hazai és egy európai fotósorozatot is, ízléses keretbe helyezve. A tanári melletti vitrinekben iskolánk múltja, a múlt tárgyi emlékei kerültek kiállításra.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai keretben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Különösen négy tantárgy jár élen, melyek a szaktantermi adottságokat kihasználva, minden érzékre hatva hatékonyan működnek a környezeti nevelésben. A földrajzórán nagy hangsúlyt kapnak a Föld globális problémái. A hozzánk érkező diákok négy évig tanulják ezt a tárgyat (7-10. évfolyam). Minden témában a problémák boncolására is sor kerül, így komoly elméleti alapot szereznek a valóságról. Rengeteg diafilmsorozat, videokazetta és DVD segít. A gyerekek a gyűjtőmunkában, a kiselőadásokban lelkesek. Biológiaórákon – különösen tagozatosaink – rengeteget kísérleteznek és mikroszkopizálnak. Kémiaórákon elsajátítják a víz- és talajvizsgálat alapjait. Fizikaórákon a levegővizsgálati kísérletek alapoznak.

Rajzórán a jeles napokhoz kapcsolódó pályázatok mozgatják meg a diákokat.

Nem hagyományos tanórai keretben

Több éves már erdei iskolánk a Zemplénben, Pusztafalun. A 9. évfolyamról elsősorban tagozatos diákjaink olyan szerencsések, hogy májusban egy hétig gyönyörködhetnek a Zempléni Tájvédelmi Körzet szépségeiben. A diákok csapatmunkában, meghatározott ütemterv szerint dolgoznak. Rengeteg gyakorlati feladatot, vizsgálatot végeznek el. A Tájvédelmi Körzet munkatársai előadással, szakmai vezetéssel segítik a tábort.

A táborok sikerét mutatja, hogy felsőbb évfolyamos osztályaink is szívesen vesznek részt az erdei iskolákban.

Szinte már hagyomány az is, hogy júniusban, a szorgalmi idő végeztével 7-8. évfolyamos diákjaink (40-50 fő) Garbolcon töltenek egy hetet. Az itteni erdei iskola szakmai programja rendkívüli és példátlanul interaktív, szórakoztatva tanító.

A túra szakosztály keretében minden hónap második szombatján kirándulni visszük az érdeklődő tanulóinkat.

Évente több alkalommal kerül sor barlangtúrákra és különféle üzemlátogatásokra.

A környezetvédelmi jeles napokat különféle előadásokkal és kiállításokkal ünnepeljük. A Madarak és Fák Napja tiszteletére akadályversenyt szervezünk az osztályaink között.

Évente legalább két alkalommal a közeli Mocsáros-dűlőben takarítunk, segítve ezzel a Mocsáros-dűlő Egyesület munkáját.

Rendszeresen indulnak diákjaink többek között a Hermann Ottó, a Kitaibel Pál és A Csapody Vera Versenyen, sok szép siker koronázta már e versenyeken való részvételünket.

Szelektív hulladékgyűjtés évek óta folyik iskolánkban. A szárazelemek intenzív gyűjtése szervezett formában történik. Ugyancsak gyűjtjük a palackokat, kupakokat. Évek óta gyűjtjük a BIOFILTER segítségével a használt ételajat.

Évente kétszer nagyszabású papírgyűjtést is rendezünk. Ezekbe a munkákba tanulóink nagy része bekapcsolódik.

Kapcsolattrendszer (külső erőforrások)

Nemzetközi kapcsolatok

- Darmstadt – „diákcseré”, nyelvtanulási és közös projektek megvalósítása céljával
- Finnország – együttműködés egy paimioi középiskolával

Felsőoktatási intézmények

- ELTE ásványtár
- Kertészeti Egyetem
- Állatorvosi Egyetem (bemutató óra)

Nemzeti parkok

- Duna-Ipoly NP
- Bükk NP – Zempléni Tájvédelmi Körzet (előadás, vezetés)

Botanikus kertek

- Fűvészkert
- Budai Arborétum
- Soroksári Botanikus kert
- Budakeszi Vadaspark
- Alcsúti Arborétum
- Állatkert, rovarház

Továbbá

- Mátyáshegyi barlang
- Solymári Ördöglyuk
- BEBTE
- Természetfotó Alapítvány
- Poláris Csillagvizsgáló
- Fővárosi Vízművek
- Békásmegyeri Községi Ház – ÖKO-hét
- Magyar Madártani Egyesület
- Sashegy TVT
- BIOFILTER – étolaj begyűjtés

Erőforrásaink

Az iskola vezetősége támogatja a környezeti nevelési programokat. Nagyon fontosnak tartja az ilyen irányú tevékenységeket. Anyagi erőforrásokat teremt, sőt aktívan részt vesz az egyes programokban (pl.: akadályversenyen állomás).

A tanárok, bármilyen szakosak is, kapcsolatba kerülnek és gyakorolják a környezeti nevelést, tantárgyukba beépítve segítik a programokat.

Kiemelten foglalkozik a programok szervezésével és lebonyolításával a természettudományi munkaközösség: koordinálja a munkát, pályázatokat ír, dokumentál, kapcsolatokat teremt és ápol a világ felé.

Az osztályfőnökök segítik a programok lebonyolítását, fizikailag, lelkileg, szervezésben. Évfolyamokra lebontva foglalkoznak az egészségnevelés – környezeti nevelés aktuális feladataival. Osztályfőnöki órán teret biztosítanak szakembereknek a neveléshez.

A diákönkormányzatot segítő tanár napi kapcsolatban áll a diáktanács tagjaival. Hetenként döntenek a diákságot érintő feladatokban.

Az iskolaorvos és a védőnő előadásokat tart az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról.

Az iskola pszichológusa „beszélgetés”-órákkal segíti a lelki egészség tisztántartását.

Karbantartónk (akit évekig nélkülöztünk) biztosítja a tárgyi feltételek épségét, segít a zöldesítési programban, valamint az osztálytermek dekorálásában (függöny, dekoráció, ...).

Jövőkép, alapelvek, célok

Általános, hosszú távú célunk

- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- diákjaink környezettudatos életmódra való nevelése,
- érzékenység kialakítása a természeti szépségek iránt: „Csak azt tudjuk megvédeni, amit ismerünk és szeretünk.”,
- annak elérése, hogy diákjaink tiszteljék az élet minden formáját,
- felelősségérzet kialakítása környezetünkkel és a természettel szemben,
- annak megalapozása, hogy környezetkímélő, takarékos életvitelt alakítsanak ki leendő családjukban,
- tudatosítani, hogy a problémákat nem elég felismerni, cselekvő állampolgárookra van szükség, amit itt gyakorolhatnak (parktakarítás, mocsaras szemétszedés, szelektív gyűjtés),
- a harsogó reklámokkal szemben és azok ellenére az életminőség javítására nevelni diákjainkat és nem a mértéktelen fogyasztásra,

- tudatosítani, hogy ebből a körből senki nem maradhat ki, mondván, hogy nem tartozik rá a környezetvédelem problémája, hiszen egészségünk függ környezetünk minőségétől és lelünk harmóniájától,
- hogy fenntarthatóságra neveljünk, hogy felismertessük, globális világunkban félrecsúsztak az értékek és a normák, ezért helyre kell őket billenteni.

Konkrét céljaink

Hagyományaink ápolása, nevezetesen

- erdei iskolák megszervezése, megvalósítása,
- környezetvédelmi-természetvédelmi akadályversenyünk megszervezése, lebonyolítása,
- előadások szervezése az akadályverseny előkészítésére,
- barlangi „vad-túrák” szervezése,
- a Mocsáros-dűlő patronálása,
- az ÖKO-héten továbbra is aktív részvétel,
- sporttábor (évente kétszer),
- diák-önkormányzati tábor (évente kétszer),
- kerékpáros-tábor szervezése,
- elem, papír, ételolaj gyűjtése,
- a műanyag palackok, illetve a pót-palackok szelektív gyűjtése és zsugorítása
- a Természetfotó Alapítvány kiállításainak további fogadása,
- a terepgyakorlatok folytatása,
- látogatások az újpesti szennyvíztisztító telepen,
- virágosítási akció az épületben és a parkban folyamatosan,
- fotókiállítások a Jeles Napokon,
- természettudományi vetélkedőkön való aktív részvétel,
- rajzpályázatok a Jeles Napokra,
- a „pintyröpdé” tisztántartása, madaraink gondozása,
- a háziversenyek folytatása,
- kihelyezett földrajz órák a Földtani Intézetben és az Érdi Földrajzi Múzeumban,
- öregdiákjaink fogadása, a múlt ápolása,
- az Amfiteátrum Kupán a jövő nemzedék fogadása, szórakoztatása,
- az Árpád-napok szervezése és lebonyolítása hagyományos vetélkedőkkel (kémia, földrajz, történelem, irodalom, nyelv).

Új terveink

- folytatni szeretnénk a szelektív hulladékgyűjtést, hogy csökkenjen az elszállítandó hulladék mennyisége,
- környezetvédelmi szakkör beindítása és ezzel a „Fogadj örökbe egy patakot!” akcióban való részvétel,
- a „Zöld Napok”-on néhány jeles nap megünneplése témanap segítségével, ennek kidolgozása, elfogadása,
- környezetvédelmi osztályfőnöki órák megszervezése szakemberek segítségével,
- terepgyakorlat, nemcsak „biológusoknak”,
- kerületünk védett természeti értékeinek felkeresése (tablók készítése),
- szorosabb kapcsolat kiépítése a kerület környezetvédelmi referensével,
- „Zöld sarok” kialakítása a könyvtárban,
- „Zöld rovat” az iskolaújságban,
- „Zöld asztal” a folyosón a fajismeret bővítésére, az éppen virágzó lágyszárúak bemutatására,
- az iskola tisztaságának javítása: a hetesek a termet tisztán kötelesek átadni a következő osztálynak,
- takarékoskodás a vízzel, a villannyal,
- komposztáló építése, madárodúk kihelyezése.
- erősíteni kell a tantárgyak közötti kapcsolatot,

- annak elérése, a pedagógus személyes példamutatással legyen a környezetbarát életvitel hiteles képviselője.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórán és tanórai foglalkozások

Minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy diákjainkban egységes kép alakuljon ki az őket körülvevő világról.

Lehetőségeink

- terepgyakorlatok
- erdei iskolák
- tanulmányi kirándulások
- akadályverseny
- környezetvédelmi vetélkedők
- eseti akciók
- fotó-, film- és verskészítés
- rajzpályázatok
- „iskolazöldítési” akció
- a Zöld Napok rendezvényei, előadásai
- diáknapok
- diák-önkormányzati táborok
- klubdelutánok – kézműves foglalkozások
- projektekbe való bekapcsolódás
- fotókiállítás fogadása
- örökbefogadások
- vetélkedők, fordítási versenyek
- fizikai-kémiai bemutatóórák
- látogatás barlangokban, nemzeti parkokban, múzeumokban
- kihelyezett órák

Módszerek

A környezeti nevelés hatékonysága érdekében módszerekben is a bátrabb, merészebb, új módszereket kell bevetni. A hagyományos módszereket fűszerezni kell az interaktív lehetőségekkel, illetve a tanulói cselekvésen, aktivitáson alapuló módszerekkel, úgy mint

- terepgyakorlati módszerek (mérések, megfigyelések)
- riportkészítés
- játékok
- modellezés
- filmkészítés
- prezentáció készítése
- fotókészítés
- aktív, kreatív munkák
- kérdőíves felmérések
- döntési helyzetek biztosítása
- akciók szervezése

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Mi több, pályázat segítségével gyarapítottuk is ilyen jellegű állományunkat. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket.

Eszközeink:

- Új multimédiás eszközeink
- Ismerethordozók
- A tanulók számára nagy példányszámban rendelkezésre áll (ideális esetben a csoport létszáma szerint): Varga Zoltán: Állatismeret, Seregélyes-Simon: Növényismeret

- Az iskolai könyvtárban a csoportmunkához használhatóan (néhány példányban) határozók, ökológiai (terep- és laboratóriumi) vizsgálatok elvégzéséhez kiadványok, térképek (pl. turistatérképek), ismeretterjesztő kiadványok (pl. nemzeti parkokról, tájakról, helyi értékekről).
- A tanárok számára szakmai-módszertani kiadványok, különös tekintettel a környezeti nevelésben nem hagyományos tantárgyakat tanítók segítségére (pl. Nádai Magda: Földanyagi gondok, Történelem).
- Vízvizsgálati és egyéb terepi mérőkészletek (pl. környezetanalitikai kofferek).
- A BISEL-méréshez szükséges felszerelés
- Távcövek, mikroszkópok (lehetőség szerint sztereo-mikroszkóp is legyen közte), digitális és tükörreflexes fényképezőgép, videokamera.
- Transzparens- és diasorozatok, faliképek, plakátok.
- Már rendelkezésünkre állnak tankönyvek, segédkönyvek, szemléltető- és mérőeszközök, amire szükségünk lenne: környezetvédelmi szakirodalom, segédkönyvek, munkafüzetek, mérőeszközök, könyvek – zöld könyvtár, számítógép, nyomtató, Internet.

Taneszközeink folyamatos fejlesztése a környezeti neveléshez az alapfeltételeket biztosítja.

További fejlesztés

- Az iskola épületében a hulladéktárolók számának növelése
- Zajmérő beszerzése
- A környezetvizsgáló bőrönd kiegészítése a levegővizsgáló műszerrel, a gyorsteszték, a vegyszerek folyamatos pótlása
- Szemléltető táblák
- Aktuális dia-, videó- és CD-anyag folyamatos beszerzése

Kapcsolattrendszer, kommunikáció

Napjainkban nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai, de fontos, hogy diákjaink ebben a rájuk zuhanó özönben el tudjanak igazodni, meg tudjanak különböztetni értékes és értéktelen információt, a híreket okosan, mérlegelve tudják feldolgozni. Ha kell, tudjanak fellépni, kiállni, szerepelni. Ennek külön módszertana van, amire szintén nevelni kell.

Az iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások
- faliújságok
- házi dolgozatok
- iskolaújság
- poszterek készítése
- a diáktanács gyűlései
- iskolarádió
- osztályfőnöki órák

Az iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása
- környezetvédelmi hírek feldolgozás értékelése
- közvetlen környezet problémáinak felmérése, együttműködés az illetékessel.

12. A gyermekek, a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladataink

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk oktató-nevelő munkánk szerves részét képezi. Úgy gondoljuk, a tanulóinkért érzett felelősség nem torpanhat meg az iskola kapuinál.

Prevenációs programok

- a társadalmi beilleszkedési zavarok megelőzését szolgáló tudatos nevelés az iskola céljainak megfelelően,
- elutasító magatartás kialakítása a következő tevékenységek ellen: alkoholizmus, bűnözés, kábítószer-fogyasztás, dohányzás, önmaga ellen forduló agresszivitás,

- a fenti tevékenységekkel összefüggő negatív károsító hatások és következmények, valamint az elkerülés előnyeivel megismertető tanórai és tanórán kívüli iskolai programok.
- Speciális gyermekvédelem
- a veszélynek kitett gyermekekkel való egyéni foglalkozás, segítségadás, érdekérvényesítés (pl.: árva, nehezen nevelhető, elvált, lelkiileg sérült, ...),
- közvetítő szerepkört vállalunk az egyes diákok gondozásában érintett ellátó intézmények felé (területileg illetékes családsegítő központ, nevelési tanácsadó, gyámhatóság, egészségügyi és egyéb szakellátó intézmények).

Olyan esetekben, amikor a család szociális vagy gyermeknevelési problémával küzd, szolgáltatásaink felajánlása után a család dönt, hogy igénybe kívánja-e azt venni. A család magánéletét és autonómiáját tiszteletben kívánjuk tartani. Gyermekvédelmi tevékenységünkkel azokon a köztes területeken kívánunk mozogni, ahol a család és az iskola, az iskola és a gyermek, valamint a gyermek és a helyi közösség élete találkozik. Mindezen feladatokat nevelőtestületünk tagjai, elsősorban az osztályfőnökök és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár látják el.

A szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységünk

A szociális hátrányokat gyermekjóléti tevékenységgel próbáljuk enyhíteni. E területen célunk, hogy

- lehetőleg megelőzzük a diákjainkat és családjaikat érintő szociális problémák kialakulását,
- segítsük a szociális okokból veszélyes helyzetbe került diákjainkat és családjaikat helyzetük rendezésében, felhívjuk figyelmüket a különböző – iskolán kívüli – segélyezési, pályázati, illetve ösztöndíj-lehetőségekre,
- az „Árpád Gimnázium” Alapítvány egyik, alapító okiratában rögzített célja, hogy segítse a tehetséges és szorgalmas, ám hátrányos helyzetű tanulóinkat,
- a tanulói kezdeményezésre született „Egymásért” Alapítványunk az egészségkárosodást szenvedett, illetve a tartósan beteg diákjaink támasza.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarcokat valamilyen képesség részleges hiánya, fejletlensége következményeinek tekintjük, s éppen ezért az általunk észlelt tünetek megállapítása után a pontos okok feltárásában, a szükséges eljárásokra vonatkozó javaslatok megállapításában erre felkészült szakemberek segítségére számítunk; s velük, illetve a szülőkkel együttműködve – természetesen más értelemmel, tartalommal –, ám a tehetségek gondozásánál említett tevékenységformákat véghezvük.

13. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskola dicséretben részesít(het)i, illetve jutalmazhatja azt a tanulót, akit

- tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi,
- valamely tantárgyból kimagasló eredményt ért el,
- átlagon felüli kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- kimagasló sporteredményt ér el, és tanulmányi munkája, magatartása ellen kifogás nincs,
- az iskola jó hírvéneke megőrzéséhez és növeléséhez hozzájárul.

Elismerésként a következő írásos dicséretet adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói és
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Ezek a tanulók a tanévzáró ünnepélyen, illetve a végzős diákok a ballagási ünnepélyen könyvvel és oklevéllel is jutalmazhatók. A ballagási ünnepélyen a legkiemelkedőbb diákok az Árpád Gimnáziumért Közhasznú Egyesület díjait kapják az annak alapító okiratában foglaltak szerint. Jutalmazásra és kitüntetésre bármelyik iskolai közösség te-

het javaslatot. A Gombár Vince Alapítványhoz kapcsolódó verseny, illetve az esetileg meghirdetett, osztályok közötti verseny győztese a következő tanévben egy tanítás nélküli munkanap elöltésének módjáról dönthet.

A magatartás megítélésekor értékeljük a tanuló

- az iskola értékrendje szerinti viselkedését,
- önmagához mért fejlődését, életkorának megfelelő fejlettségét,
- az iskola szabályzatainak betartását.

Egy tanuló magatartása

példás (5), ha

- munkájával, viselkedésével jó példát mutat társainak,
- a közösség életét jó irányban befolyásolja, folyamatosan és eredményesen végzi vállalt feladatait,
- betartja az iskola szabályzatait, védi az iskola értékeit;

jó (4), ha

- a tanítási órákon figyel, a munkát nem hátráltatja,
- viselkedésével, megjelenésével kapcsolatban csak ritkán és apróbb kifogások merülnek fel,
- a közösség határozatait végrehajtja,
- az esetenként vállalt vagy rábízott feladatokat teljesíti,
- az iskola szabályzatait csak ritkán és kis mértékben szegi meg, védi az iskola értékeit;

változó (3), ha

- a tanítási órák rendjét esetenként zavarja, passzív a munkában,
- a közösség életében csak vonakodva vesz részt, önként vállalt vagy rábízott feladatait elhanyagolja,
- viselkedése kifogásolható, csak tanári útmutatás hatására változik;

rossz (2), ha

- a tanítási órákat rendszeresen, figyelmeztetések ellenére zavarja, a munkát hátráltatja,
- a közösség életében nem vesz részt, annak határozataival nem törődik, társait rossz irányba befolyásolja,
- feladatait nem teljesíti,
- viselkedése rendszeresen kifogásolható, többszöri tanári figyelmeztetés is hatástalan rá,
- az iskola rendjét és szabályait nem tartja be, az értékeket rongálja.

Az igazolatlan órák száma befolyásolja a magatartás értékelését, az osztályfőnököknek ezeket az alábbiak szerint kell figyelembe venniük:

a magatartás minősítése	félévkor	a tanév végén
példás lehet	legfeljebb 1	legfeljebb 2
jó lehet	2-3	3-5
változó lehet	4-5	6-8
rossz	legalább 6	legalább 9

igazolatlan óra esetén.

A fentiekől az osztályfőnökök csak indokolt esetben, a tanulót tanítók egyetértésével és az igazgató hozzájárulásával térhetnek el.

A szorgalom elbírálásakor értékeljük a tanulók

- képességeiknek és körülményeiknek megfelelő tanulmányi munkáját,
- munkához való viszonyát,
- tanórai aktivitását,
- tanórákon kívüli ismeretszerzési igényét (versenyek, szakkörök, előkészítők, ...), a kötelezőket meghaladó, önként vállalt feladataik teljesítését és annak eredményességét,
- a tanulmányi és sportversenyeken való szereplését.

Egy tanuló szorgalma

példás (5), ha

- az órákon képességei és körülményei szerint példamutatóan dolgozik, több tárgyból különös érdeklődést mutat,

- ismereteit a tanórákon kívül is bővíteni igyekszik,
 - kötelességtudó, munkája pontos és rendszeres;
- jó (4), ha
- az órák nagy részén aktívan dolgozik,
 - tanulmányi munkáját jórészt lelkiismeretesen végzi,
 - egy-két tantárgy iránt különösen érdeklődik;
- változó (3), ha
- a tanítási órák többségén passzív,
 - munkavégzése, kötelességteljesítése hullámzó,
 - nem a képességeinek megfelelően teljesíti kötelességét;
- hanyag (2), ha
- szinte minden tantárgyból érdektelenséget mutat,
 - rendszeresen nem készül,
 - a bizonyítványában több elégtelen osztályzat is van.

A szorgalom minősítését a tanulmányi és sportversenyeken elért eredmény javítja.

III. További rendelkezések

1. *Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai*

A tanuló a tanuló vagy szülő kérésére történő átvételéről – a körülmények, az osztály- és csoportlétszámok, valamint a tanuló eddigi és az esetleges különbözeti vizsgán elért eredményei alapján – az igazgató dönt.

2. *Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje*

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit és rendjét (a dolgozatok, a tesztek jellege, száma, gyakorisága) az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák. Általános elvnek tekintjük, hogy egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat írattható. A témazáró dolgozatok írásáról legalább egy héttel előbb értesíteni kell a tanulócsoporthoz. A többi szaktanár tájékoztatására a dolgozat-írási szándékot célszerű előre jelezni.

Az írásbeli feladatok teljesítését, illetve ennek eredményét tantárgyanként legfeljebb akkora súllyal vesszük figyelembe, mint ezt az adott tantárgy a középszintű érettségi vizsga értékelésére vonatkozó előírása meghatározza, azaz amekkora súllyal szerepel a vizsga értékelésében az írásbeliség.

3. *Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai*

A tanulók otthoni felkészülését úgy irányítjuk, az általuk elvégzendő írásbeli és szóbeli feladatokat úgy állapítjuk meg, hogy ezzel biztosítsuk számukra a tananyag folyamatos elsajátítását, ismereteik bővítését, képességeik fejlesztését, a továbbhaladás lehetőségét, mégpedig úgy, hogy ezen tevékenységek elvégzése egy átlagos képességű tanuló esetében – a vasár- és ünnepnapiakat, továbbá a tanítási szüneteket nem számítva – ne haladja meg átlagosan a napi két órát.

A fent említett időkeret természetesen nem elegendő a sajátos alkalmakra – a tanulmányi versenyekre, a beszámolókra, az előírt vizsgákra – való felkészüléshez, illetve a kötelező olvasmányok elolvasására.